

Raadsinformatiebrief

Tabel registratiegegevens

Documentnummer	8397
Zaaknummer	8395
Datum	1 september 2026
Onderwerp	Nadere informatie asbestsanering gemeentehuis Opmeer
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Wethouder H.P.J.M. ter Veen

Kernboodschap

Met deze raadsinformatiebrief wordt de raad nader geïnformeerd over de voorgeschiedenis, de uitgevoerde asbestonderzoeken en de inmiddels afgeronde asbestsanering in het gemeentehuis.

Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel Aanpak asbestsanering gemeentehuis Opmeer op 18 juni 2026 is in de mondelinge toelichting een relatie gelegd tussen de wateroverlast in het weekend van 30 mei 2026 en het aantreffen van de betreffende asbesthoudende toepassing. Uit de onderliggende onderzoeksrapportage blijkt dat deze relatie niet juist is. De betreffende asbesthoudende toepassing was al eerder bekend en het aanvullende asbestonderzoek had reeds vóór de wateroverlast plaatsgevonden.

De wateroverlast was daarmee niet de aanleiding voor het aantreffen of onderzoeken van de asbesthoudende toepassing. De wateroverlast heeft echter wel bijgedragen aan de afweging om de sanering voortvarend uit te voeren. Door de lekkage kwamen op andere plaatsen plafondplaten naar beneden. Hoewel dit niet plaatsvond op de locatie waar de betreffende asbesthoudende plafondbeplating aanwezig was, maakte het incident zichtbaar dat verstoring van plafondconstructies als gevolg van een lekkage of ander incident in de praktijk kan voorkomen. Dit was het risico waar in het advies van de fa. Deken voor gewaarschuwd werd. De noodzaak voor een snelle sanering werd hiermee onderschreven.

Met deze raadsinformatiebrief wordt de feitelijke tijdlijn verduidelijkt, wordt de eerdere mondelinge toelichting op dit onderdeel gecorrigeerd en wordt de raad geïnformeerd over de inmiddels afgeronde sanering en de huidige situatie.

Raadsinformatiebrief

Context

De aanwezigheid van asbesthoudende materialen in het gemeentehuis is al langere tijd bekend. In 2012 is een asbestinventarisatie uitgevoerd. Naar aanleiding daarvan heeft destijds een gedeeltelijke asbestsanering plaatsgevonden.

Uit de recente asbestinventarisatie blijkt dat het gedeelte boven de keuken, toiletten en de achterliggende hal destijds is gesaneerd en vervolgens is voorzien van gipsbeplating; de asbesthoudende beplating boven de foyer en entree is blijven zitten. Er is indertijd besloten geen uitvoering te geven aan de sanering van alle geconstateerde asbest. Dit was in de periode dat de gemeente een grote bezuinigingsopgave moest doorvoeren.

In voorbereiding op de huidige verduurzamingswerkzaamheden is opnieuw onderzoek uitgevoerd door Prevent Asbest BV, een gecertificeerd asbestinventarisatiebureau in opdracht van Schadenberg op 26 september 2025 heeft een asbestinventarisatie van de oudbouw plaatsgevonden. Daarbij zijn de voor het onderzoek relevante en toegankelijke delen visueel geïnspecteerd en zijn verdachte materialen waar nodig bemonsterd en geanalyseerd. Ook is waar nodig licht destructief onderzoek uitgevoerd.

Op basis van de asbestinventarisatie heeft Schadenberg beoordeeld dat de voorgenomen verduurzamingswerkzaamheden aan de buitenzijde geen direct raakvlak hadden met de destijds bekende asbesthoudende toepassingen aan de binnenzijde. Op basis daarvan adviseerde Schadenberg om de betreffende toepassing op dat moment niet te saneren. De gemeente heeft dit advies aanvankelijk gevolgd.

Binnen gebouwenbeheer bestonden echter twijfels of het laten zitten van de niet-hechtgebonden asbesthoudende toepassing, mede gelet op de publiek toegankelijke ruimte en de voorgenomen werkzaamheden, voldoende verantwoord was. Daarom is aanvullend onafhankelijk advies gevraagd aan Deken Adviesbureau.

Uit het onafhankelijke advies van Deken Adviesbureau:

"Gezien het feit dat sprake is van een niet-hechtgebonden toepassing in een publiek toegankelijke ruimte adviseer ik de asbesthoudende materialen te laten saneren en daarmee geen enkel risico te nemen op mogelijke blootstelling van bezoekers, gebruikers en werknemers.

Daarnaast is het de vraag of de voorgenomen verduurzamingswerkzaamheden en/of toekomstig onderhoud in de betreffende ruimte daadwerkelijk kan worden uitgevoerd zonder het risico te lopen dat de aanwezige plafondbeplating wordt geraakt of verstoord. Indien dat risico niet met zekerheid kan worden uitgesloten, is sanering voorafgaand aan de werkzaamheden vanuit het oogpunt van veiligheid en naleving van de geldende wet- en regelgeving verplicht."

Raadsinformatiebrief

Naar aanleiding van dit onafhankelijke advies is besloten aanvullend destructief onderzoek uit te voeren, om de omvang en ligging van de asbesthoudende toepassing nader vast te stellen en op basis daarvan een zorgvuldige afweging over sanering te kunnen maken.

Op 1 mei 2026 heeft aanvullend destructief onderzoek plaatsgevonden. Hierbij zijn plaatselijk constructiedelen geopend om ook materialen te kunnen onderzoeken die bij een reguliere visuele inspectie niet zichtbaar of bereikbaar zijn.

Op 12 mei 2026 is het onderzoek verder uitgebreid, onder andere boven het plafond van Burgerzaken. De definitieve onderzoeksrapportage is op 18 mei 2026 opgesteld en intern geautoriseerd. Uit het onderzoek bleek dat niet alleen boven de foyer en de entree, maar ook boven een gedeelte van Burgerzaken asbesthoudende plafondbeplating aanwezig was. De asbesthoudende plafondbeplating boven de foyer en entree was dus niet nieuw aangetroffen. Deze toepassing was, zoals hiervoor ook aangegeven, al sinds 2012 bekend en is tijdens de inventarisatie in september 2025 opnieuw vastgesteld.

Wat in mei 2026 door het aanvullende onderzoek duidelijk werd, was dat deze toepassing over een groter gebied aanwezig was dan eerder bekend. Daarbij bleek ook een gedeelte van Burgerzaken onder deze toepassing te vallen.

Op basis van de onderzoeksrapportage was in de bestaande situatie geen sprake van een direct risico, zolang de asbesthoudende plafondbeplating intact en onberoerd bleef. Vanuit het aanvullende onafhankelijke advies van Deken Adviesbureau is, mede vanwege het niet-hechtgebonden karakter van de toepassing, de ligging in publiek toegankelijke ruimten en het risico op beroering van de plafondbeplating, geadviseerd de toepassing te saneren. Indien door werkzaamheden er enige risico is in publieksruimte is het zelfs verplicht om te saneren.

De wateroverlast in het weekend van 30 mei 2026 was niet de aanleiding voor het aantreffen van het asbest. De aanwezigheid en de omvang van de betreffende toepassing waren vóór de wateroverlast al bekend. De wateroverlast heeft wel de urgentie van de gekozen saneringsaanpak ondersteund. Door de lekkage kwamen op andere plaatsen plafondplaten naar beneden. Hoewel dit niet gebeurde op de locatie waar de betreffende asbesthoudende plafondbeplating aanwezig was, liet het incident zien dat verstoring van plafondconstructies in de praktijk kan voorkomen. Daarmee onderschreef dit de noodzaak om de sanering te doen,

In combinatie met het onafhankelijke advies van Deken Adviesbureau, het niet-hechtgebonden karakter van het materiaal, de publiek toegankelijke functie van de betreffende ruimten en de lopende verduurzamingswerkzaamheden is besloten de bekende asbesttoepassing tijdens de huidige bouwfase te saneren.

Voor de uitvoering van de sanering was aanvullend krediet noodzakelijk. Vanwege de raadsplanning was besluitvorming in juni nodig; de eerstvolgende reguliere mogelijkheid voor besluitvorming zou

Raadsinformatiebrief

anders pas in september zijn. Om de sanering binnen de lopende werkzaamheden te kunnen uitvoeren en vertraging te voorkomen, is het voorstel daarom met spoed aan de raad voorgelegd.

Gevolgen

Het college heeft ervoor gekozen de raad voor te stellen om een krediet beschikbaar te stellen om de aangetroffen en toegankelijke asbesttoepassingen alsnog te verwijderen. Hoewel in de bestaande situatie geen sprake was van een direct risico, bevond de asbesthoudende beplating zich in het werkgebied van de verduurzaming. Door de toepassing te verwijderen, hoeven medewerkers van de aannemer en andere uitvoerende partijen bij de huidige werkzaamheden geen rekening meer te houden met deze bekende asbestbron. Tevens wordt voorkomen dat het materiaal tijdens de werkzaamheden onbedoeld wordt beroerd of beschadigd.

Het verwijderen tijdens de huidige bouwphase was daarnaast doelmatig. Het gemeentehuis was reeds als bouwlocatie ingericht en de betreffende constructiedelen waren toegankelijk. Wanneer de sanering zou worden uitgesteld, zou bij toekomstige werkzaamheden aan deze constructiedelen opnieuw rekening moeten worden gehouden met de aanwezige asbesttoepassing.

Dit zou betekenen dat opnieuw voorzieningen getroffen moeten worden voor onder andere bouwplaatsinrichting, afscherming en herstel. Daarnaast zou opnieuw sprake kunnen zijn van tijdelijke afsluiting van delen van het gemeentehuis, met overlast voor medewerkers, bezoekers en bestuur als gevolg. Door de sanering te combineren met de lopende verduurzamingswerkzaamheden zijn toekomstige verstoring en dubbele kosten zoveel mogelijk voorkomen.

De asbestsanering is in juli 2026 uitgevoerd door een gecertificeerd asbestverwijderingsbedrijf. Na afronding heeft SGS Search Laboratorium B.V. een onafhankelijke eindbeoordeling uitgevoerd. De onderzochte en gesaneerde ruimten zijn daarbij in orde bevonden en mogen zonder persoonlijke beschermingsmiddelen worden betreden.

De verduurzamingswerkzaamheden aan het gemeentehuis kunnen na afronding van de sanering worden voortgezet.

Risico's

De asbestinventarisatie is uitgevoerd door een gecertificeerd asbestinventarisatiebureau en had betrekking op de oudbouw voor zover relevant voor de voorgenomen verduurzamingswerkzaamheden.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de gebruikelijke werkwijze voor een asbestinventarisatie in een bestaand gebouw. Daarbij zijn de voor het onderzoek relevante en toegankelijke delen visueel geïnspecteerd. Verdachte materialen zijn waar nodig bemonsterd en geanalyseerd. Waar aanvullend inzicht noodzakelijk was, is licht destructief en aanvullend destructief onderzoek uitgevoerd, waarbij plaatselijk constructiedelen zijn geopend.

Raadsinformatiebrief

Hiermee zijn de voor de voorgenomen verduurzamingswerkzaamheden relevante delen onderzocht. De asbesthoudende plafondbeplating die zich binnen het werkgebied van de huidige verduurzaming bevond, is inmiddels gesaneerd.

Een asbestinventarisatie in een bestaand gebouw betekent niet dat zonder concrete aanleiding alle gesloten constructiedelen van het gehele gebouw worden opengebroken. In afgesloten of niet-zichtbare constructiedelen kan daarom niet volledig worden uitgesloten dat zich nog asbesthoudend materiaal bevindt. Dit is een gebruikelijke beperking van een asbestinventarisatie in een bestaand gebouw en betekent niet dat het uitgevoerde onderzoek voor het voorgenomen doel onvoldoende is.

Binnen de uitgevoerde inventarisatie zijn geen andere specifieke constructiedelen aangewezen waarvoor op dit moment een redelijk vermoeden van verborgen asbest bestaat. De inventarisatie is voor het voorgenomen doel geschikt verklaard. Op basis van de huidige onderzoeksresultaten is daarom geen aanvullend integraal asbestonderzoek noodzakelijk.

De beschikbare informatie uit de eerdere inventarisatie en sanering uit 2012, de inventarisatie uit 2025, de aanvullende onderzoeken uit mei 2026 en de uitgevoerde sanering in juli 2026 wordt betrokken bij het toekomstige beheer van het gemeentehuis. Hiermee is voor toekomstige onderhouds-, renovatie- en verbouwingswerkzaamheden inzichtelijk waar asbesthoudende toepassingen zijn aangetroffen en welke toepassingen inmiddels zijn verwijderd.

Wanneer in de toekomst werkzaamheden worden uitgevoerd waarbij niet eerder onderzochte of afgesloten constructiedelen worden geopend, wordt vooraf beoordeeld of aanvullend asbestonderzoek noodzakelijk is. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk is, vindt dit plaats voordat de betreffende werkzaamheden worden uitgevoerd.

De gemeente schakelt hiervoor deskundige en waar vereist gecertificeerde partijen in. Daarmee wordt voorafgaand aan werkzaamheden beoordeeld welke onderzoeken en eventuele beheers- of saneringsmaatregelen noodzakelijk zijn.

Hiermee wordt aangesloten bij de gebruikelijke werkwijze bij werkzaamheden in bestaande gebouwen. De beschikbare asbestinventarisatie vormt het uitgangspunt en aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd wanneer de aard en locatie van toekomstige werkzaamheden daar aanleiding toe geven.

Er is daarom op dit moment geen aanleiding voor een nieuw integraal asbestonderzoek of een afzonderlijk aanvullend onderzoeksplan.

Communicatie

Met deze raadsinformatiebrief wordt de raad aanvullend geïnformeerd over de voorgeschiedenis, de feitelijke tijdlijn van de uitgevoerde onderzoeken, de inmiddels afgeronde sanering en de huidige situatie ten aanzien van asbest in het gemeentehuis.

Raadsinformatiebrief

De beantwoording van de politieke vragen is als bijlage bij deze raadsinformatiebrief gevoegd.

Bijlagen

1. Beantwoording politieke vragen asbestsanering gemeentehuis
2. Asbestinventarisatie Prevent Asbest BV, versie 3, 18 mei 2026
3. Eindbeoordeling asbestsanering SGS Search Laboratorium B.V., 27 juli 2026
4. Advies asbestsanering Deken adviesbureau

Met vriendelijke groet,

B.J. Göransson - van Kerkwijk,
gemeentesecretaris

H.M. Wiersema,
burgemeester